

Sosiaali- ja terveyspalvelut tilinpäätös 2022

SOSIAALI-JATERVEYSLAUTAKUNTA

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA 2022	
<i>jäsen 1.8.2021 alkaen</i>	<i>henkilökohtainen varajäsen</i>
Seppo Kiiski, pj	Riitta Korhonen
Terhi Holm, vpj	Tanja Pitkäjoki
Ari Haaranen	Juha Kinnunen
Pia Hämäläinen 7.2.2022 saakka	Pirjo Niemitz
Milla Ollikainen 8.2.2022 alkaen	
Petri Kekäläinen	Anneli Parviainen
Karita Lehikoinen	Markku Jäntti
Heikki Miettinen	Veijo Aallosvirta
Hannu Vartiainen	Jukka Tuppurainen
Karoliina Vikki	Osmo Niskanen

SOSIAALI- ja TERVEYSPALVELUT (palvelualue, sitovuustaso)

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: sosiaali- ja terveysjohtaja Kati Kantanen

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelualue vastasi sosiaali- ja terveyslautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelualueeseen kuuluivat sosiaali- ja terveyspalveluiden hallinto, sosiaali- ja perhepalvelut, hoiva- ja vanhuspalvelut, sekä terveyspalvelut. Lisäksi palvelualue vastasi erikoissairaanhoidon järjestämisestä ja kustannuksista sekä yhteistyöstä erikoissairaanhoidon kanssa. Erikoissairaanhoidon tuotti pääosin Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelualue järjesti palvelut omana tuotantona sekä kumppanuuksia hyödyntäen yhteistyössä kuntien, kuntayhtymien, yritysten ja järjestöjen kanssa.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelualueen toiminta, strategia ja tavoitteet suunnittelukaudella pohjautuivat Siilinjärven kunnan strategiaan. Toiminnan asiakaslähtöinen ja pitkäjänteinen kehittäminen jatkui kuntalaisten terveyden, omatoimisuuden, toimintakyvyn, sosiaalisen hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen osalta. Asiakkaiden palvelujen laatu, turvallisuus ja kustannusvaikuttavuus olivat kehittämisen keskiössä, mikä painotti asiakaslähtöisen toiminnan, asiakkaan kuulemisen ja hyvän hoidon toteuttamista kaikissa tilanteissa.

Valtuustoon sitova palvelualue käsitti seuraavat tulosalueet:

Tulosalue	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
Sosiaali- ja terveyspalveluiden hallinto	-5 957 286	989 165	-4 968 121
Sosiaali- ja perhepalvelut	-17 284 655	1 079 641	-16 205 015
Hoiva- ja vanhuspalvelut	-22 145 677	4 171 224	-17 974 453
Terveyspalvelut	-15 003 070	3 952 125	-11 050 945
Erikoissairaanhoido	-31 612 289	0	-31 612 289
Sitovuustaso yhteensä	-92 002 978	10 192 155	-81 810 823

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Lainsäädännön muutoksia

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusta ja hyvinvointialueiden perustamista koskeva lainsäädännön voimaantulolaki ja muut samaan kokonaisuuteen liittyvät lait tulivat pääosin voimaan 1.7.2021. Väliaikainen valmistelutoimielin toimi uusien aluevaltuustojen käynnistymiseen, eli maaliskuun

2022 puoliväliin asti. Tämän jälkeen hyvinvointialueen valtuusto ja hallitus huolehtivat hyvinvointialueiden käynnistymisen kannalta välttämättömistä toimista ja valmistelusta.

Vanhuspalvelulain muutoksen myötä henkilöstömitoitus nousi vuoden 2022 alusta alkaen ympärivuorokautisessa hoidossa 0,6 työntekijää asiakasta kohti. Henkilöstömitoituksen vaatimat rekrytoinnit saatiin kevään 2022 aikana toteutettua.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja koskevan lainsäädännön maksukattoa koskevat muutokset tulivat voimaan vuoden 2022 alussa.

Talouden muutokset

Sosiaali- ja terveyspalveluiden taloudellinen tilanne vuodelle 2022 oli palveluiden turvaamisen kannalta haastava, sillä talouden heikko tilanne sekä koronasta johtuvan poikkeustilanteen pitkittyminen ja sen ennakoimattomuus aiheuttivat epävarmuutta sosiaali- ja terveyspalveluiden taloudelle. Lisäksi talousarvion laadinnan yhteydessä raamiin pääsemiseksi sosiaali- ja terveyspalveluista leikattiin henkilöstökuluja muun muassa poistamalla palkankorotusvaraus ja viivästyttämällä rekrytointeja sekä leikkaamalla vuokratyövoiman kustannuksia ja lisäämällä asiakasmaksutuottoja.

Haastavasta tilanteesta huolimatta sosiaali- ja terveyspalveluiden toimintakate oli noin 1,4 miljoonaa euroa talousarviota parempi, mikä johtui toimintatuottojen merkittävästä kasvusta.

Toiminnan muutokset

Sosiaali- ja terveyspalveluiden suunnitellut henkilöstölisäykset saatiin valtaosin rekrytoitua, vaikka rekrytoinneissa oli todellisia haasteita. Henkilöstön rekrytointi ja osaavan työvoiman saaminen sekä olemassa olevan henkilöstön pysyvyys huonontui merkittävästi. Rekrytointien viiveet ja poissaolojen sijaistamattomuudet näkyivät taloudessa merkittävinä henkilöstökulujen säästöinä, mutta jonoina palveluihin sekä kasvuna palveluiden ostoissa, kuten vuokratyövoiman käytössä. Lisäksi henkilöstövajeen takia kesäkaudella jouduttiin keskeyttämään henkilöstön vuosilomia.

Maaliskuussa 2020 alkanut koronaepidemia ja sen jälkihoito heijastuivat sosiaali- ja terveydenhuoltoon kohdistuvina palveluvaateina, mikä näkyi läpi palvelutuotannon. Epidemian kokonaisvaikutukset eivät tosiasiallisesti vielä näkyneet sosiaali- ja terveyspalveluissa, sillä rajoitustoimenpiteiden vuoksi yksinäisyys, lasten ja nuorten psyykinen hyvinvointi, hoitamatta jääneet sairaudet, liikkumattomuus ja mielenterveyden oireilu voivat näkyä lisääntyvänä palvelutarpeena vasta pidemmällä aikajänteellä.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden toiminnassa näkyi isot hankekokonaisuudet (¹Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskushanke, ²Ikäihmisten asumisen kehittäminen ja ³Ydinasia) toiminnan kehittämisen lisäksi resursseissa. Näiden hankkeiden lisäksi vuoden 2022 aikana oli RRP ja Tulkoti-hankkeet, joissa Siilinjärven sosiaali- ja terveyspalvelut olivat osatoteuttajana. Hankkeilla kehitettiin vahvasti palvelutuotantoa ja toimintamalleja kohti hyvinvointialuetta.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden talousarviossa esitettyjä muita riskejä on hallittu riskienhallintaan liittyvillä toimenpiteillä, kuten sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusinvestoinnin (sote-keskuksen) edistämisellä suunnitelman mukaisesti sekä tehtävien ja organisaatorakenteiden uudelleenjärjestelyillä.

Tavoitteet ja toimenpiteet 2022

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2022	Tavoitetaso	Riski-arvio	TOTEUTUMINEN
Kasvu: Sosiaali- ja terveyspalveluiden tehtävä on varmistaa kuntalaisten tarpeisiin vastaavat sotepalvelut.	Palvelut ovat lähellä kuntalaisia ja helposti saatavissa. Vastaanottopalvelut ja suunterveydenhuolto	Sosiaali- ja terveyspalvelut eivät pysty vastaamaan kuntalaisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeeseen lakisääteisessä ajassa, jolloin	Palvelutuotantoa pystyttiin järjestämään palveluverkon mukaisesti lähellä kuntalaisia ja helposti saavutettavissa. Palvelutuotantoon vaikutti

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2022	Tavoitetaso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
	<p>hoitotakuun mukaisesti</p> <p>Keskimääräinen hoitoaika 7 vrk</p> <p>Käyttämättä ja peruuttamatta jääneiden vastaanottoaikojen osuus 1,2 % - 1,5 %</p> <p>Peittävyys 6,5 %</p>	<p>palvelutuotanto siirtyy aiempaa enemmän ulkoisten palvelujen varaan.</p> <p>Sosiaali- ja terveyspalvelut eivät pysty kohdentamaan voimavaroja oikein ja kehittämään toiminnan kustannusvaikuttavuutta, jolloin palveluiden saatavuus huonontuu.</p>	<p>henkilöstösaatavuus, jonka vuoksi vastaanottoaikoja jouduttiin perumaan sekä vastaanottoajan saaminen ja palveluiden järjestäminen viivästyi.</p> <p>Vastaanottopalvelut ja suun terveydenhuolto on pystytty järjestämään hoitotakuun mukaisesti lukuun ottamatta suunkirurgian ajoittaista hoitotakuun ylittämistä.</p> <p>Keskimääräinen hoitoaika 5,7 vrk.</p> <p>Käyttämättä ja peruuttamatta jääneiden vastaanottoaikojen osuus 0,34 %</p> <p>Toistaiseksi peittävyyttä ei saada teknisistä syistä johtuen.</p>
<p>Hyvinvointi:</p> <p>Henkilöstön työhyvinvoinnin ja saatavuuden parantaminen henkilöstön osallisuutta vahvistaen, ammatillisia kehittymismahdollisuuksia lisäten ja lähiesimiestyötä tukien</p>	<p>Ammattitaidon ylläpitäminen 3,0 kpv/v</p> <p>Avoinna olevaan tehtävään ka 3 hakijaa</p>	<p>Työntekijöiden pito- ja vetovoima on heikko, johtuen ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuus haasteista.</p> <p>Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunta on vastannut poikkeusolojen aiheuttamiin velvoitteisiin erinomaisesti, ja henkilöstön kyky uuden oppimiseen on osoittautuneet palvelualueen suureksi vahvuudeksi. Poikkeustilanteen aiheuttaman henkilöstön psykososiaalisen kuormituksen vähentäminen vaatii</p>	<p>Ammattitaidon ylläpitämisen osalta aikavälillä 1.1.-31.12.2022 koko henkilöstön osalta on ollut keskimäärin 2,9 kpv. Vakinaisen henkilöstön osalta on 2,3 kpv.</p> <p>Sosiaali- ja terveyspalveluissa on ollut ajanjaksolla 1.1.-16.10.2022 rekrytointeja 172, joihin hakijoita on ollut yhteensä 501, eli keskimäärin 2,9 hakijaa/rekrytointi.</p> <p>Huomattavaa on, että osaan avoonna oleviin tehtäviin/virkoihin ei ole ollut yhtään hakijaa.</p> <p>Rekrytoinnit siirtyivät hyvinvointialueen</p>

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2022	Tavoitetaso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
		kuitenkin toimenpiteitä myös pandemian väistyttyä.	hoidettavaksi 17.10.2022, josta ei ole saatavissa rekrytointien määriä ja hakijoita.
Talous: Sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannusvaikuttava järjestäminen	Toiminta on Pohjois-Savon alueella kustannustehokasta. - terveydenhuollon ikävakioidut kustannukset / asukas - sosiaalihuollon ikävakioidut kustannukset / asukas.	Palvelutuotanto siirtyy aiempaa enemmän ulkoisten palvelujen varaan mm. henkilöstövajeet, palvelutarpeeseen ei pystytty vastaamaan lakisääteisessä ajassa.	Kuntaliitto ilmoitti huhtikuussa 2022 etteivät he enää kerää tietoja ja julkista yhteenvetoa 44 suurimman kunnan sekä kahdeksan kuntayhtymän sosiaali- ja terveydenhuollon ja sen eri toimintojen nettotoimintamenoista. Näin ollen Pohjois-Savon alueen terveyden- ja sosiaalihuollon ikävakioituja kustannuksia/asukas ei ollut saatavilla.

Talousarvion toteutuminen

Sosiaali- ja terveyspalveluiden toimintatuotoissa myyntituottoja kertyi 414.884 euroa enemmän (mm. kotikuntakorvaukset, myyntituotot kunnilta, muut korvaukset valtiolta) ja maksutuottoja 202.894 euroa enemmän. Avustuksia kertyi 1 913.490 euroa enemmän, johtuen muun muassa Covid-19-epidemiasta aiheutuneista korvauksista. Asuntojen vuokratuotot jäivät 36.736 euroa talousarviotavoitteesta, muita toimintatuottoja kertyi sitä vastoin 22.646 euroa talousarviotavoitetta enemmän. Näitä tuottoja olivat mm. vakuutusyhtiöiden vahinkovakuutuskorvaukset.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden toimintakuluissa henkilöstömenojen 856.946 euron säästö johtuu pääosin rekrytointihaasteista ja henkilöstövajauksesta. Palvelujen ostoissa ylitettiin talousarvio 777.251 euroa. Suurimpina menoerinä olivat koronatestausten ostot ja työvoiman vuokraus. Avustukset ylittyivät 503.650 euroa, johtuen sairaanhoitopiirin alijäämän kattamisesta. Muissa toimintakulut toteutuvat lähes talousarvion mukaisesti.

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

	TP 2021	TA 2022	Muutos	MB 2022	Toteuma 2022	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	1 786 480	1 716 480	0	1 716 480	2 131 364	414 884	24,2
Myyntituotot (sis.)	55 419	30 000	0	30 000	78 579	48 579	161,9
Maksutuotot	4 093 876	4 417 782	0	4 417 782	4 620 676	202 894	4,6
Tuet ja avustukset	3 695 555	664 262	0	664 262	2 577 752	1 913 490	288,1
Vuokratuotot (ulk.)	656 318	683 075	0	683 075	646 339	-36 736	-5,4
Muut toimintatuotot	184 529	114 800	0	114 800	137 446	22 646	19,7
Toimintatuotot	10 472 176	7 626 399	0	7 626 399	10 192 155	2 565 756	33,6
Henkilöstökulut	-24 691 023	-27 766 746	0	-27 766 746	-26 909 800	856 946	-3,1
Palvelujen ostot	-49 913 777	-51 322 581	0	-51 322 581	-52 099 832	-777 251	1,5
Palvelujen ostot (sis.)	-2 281 560	-2 716 635	0	-2 716 635	-2 891 901	-175 266	6,5
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-2 538 447	-2 245 727	0	-2 245 727	-2 780 082	-534 355	23,8
Avustukset	-2 766 021	-2 938 954	0	-2 938 954	-3 442 604	-503 650	17,1
Muut toimintakulut (ulk.)	-2 714 349	-2 996 142	0	-2 996 142	-2 974 486	21 656	-0,7
Muut toimintakulut (sis.)	-1 078 349	-847 309	0	-847 309	-904 273	-56 964	6,7
Toimintakulut	-85 983 525	-90 834 095	0	-90 834 095	-92 002 978	-1 168 883	1,3
Toimintakate	-75 511 349	-83 207 696	0	-83 207 696	-81 810 823	1 396 873	-1,7
Poistot ja arvonalentumiset	-447 643	-292 849	0	-292 849	-343 024	-50 175	17,1
Vyörytystulot	2 022 242	0	0	0	4 900 023	4 900 023	0,0
Vyörytysmenot	-2 022 242	0	0	0	-4 900 023	-4 900 023	0,0

Sosiaali- ja terveystalouden hallinto

Sitovuus: sosiaali- ja terveystalouden, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuhenkilö: sosiaali- ja terveystalouden johtaja Kati Kantanen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Erikseen palkatut koronarokotuksen rokottajat olivat henkilöstöhallinnollisesti sijoitettu sosiaali- ja terveystalouden hallinnon alle sosiaali- ja terveystalouden alaisuuteen. Koronarokottajat olivat koko vuoden rokotustehtävissä.

Sosiaali- ja terveystalouden hallinnon alle tuli vuoden 2022 aikana kaksi uutta hanketta; RRP- ja Tulkoti-hankkeet. Hankkeiden rekrytoinnit viivästyivät, eikä hankkeet kaikilta osin päässet suunnitellusti käynnistymään.

Sosiaali- ja terveystalouden hallinnon alla oli myös resurssivajasta ja vaikeutta saada rekrytoida pitempiin poissaoloihin tekijää. Tämä näkyi työkuorman kasvamisena ja asioiden valmistumisen viiveinä. Tilanteen teki haastavaksi myös se, että normaalin työn lisäksi tehtiin useamman yhtäaikaisen hankkeen hallinnointia ja valmisteltiin sosiaali- ja terveydenhuollon siirtymistä hyvinvointialueelle.

Talousarvion toteutuminen

Sosiaali- ja terveystalouden hallinnon toimintatuotoissa näkyy hankkeiden rahoitus sekä korona korvaukset koronarokottajien osalta.

Toimintakulujen ylitys johtui henkilöstökulujen kasvusta. Sosiaali- ja terveystalouden hallinnon henkilöstökulut sisältävät koronarokotuksiin tarvittuun henkilöstöön (erikseen palkatut rokottajat) ja hankehenkilöstön palkkakustannukset, mitkä kasvoivat uusien hankkeiden myötä.

Soten hallintopalvelut

	TP 2021	TA 2022	Muutos	MB 2022	Toteuma 2022	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	50 492	0	0	0	162 612	162 612	0,0
Maksutuotot	650	0	0	0	500	500	0,0
Tuet ja avustukset	727 000	664 262	0	664 262	746 318	82 056	12,4
Muut toimintatuotot	38 638	34 800	0	34 800	79 735	44 935	129,1
Toimintatuotot	816 780	699 062	0	699 062	989 165	290 103	41,5
Henkilöstökulut	-1 936 504	-4 009 767	0	-4 009 767	-4 659 709	-649 943	16,2
Palvelujen ostot	-1 044 589	-1 042 534	0	-1 042 534	-978 462	64 072	-6,1
Palvelujen ostot (sis.)	-94 717	-103 747	0	-103 747	-206 776	-103 029	99,3
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-24 339	-30 372	0	-30 372	-39 072	-8 700	28,6
Muut toimintakulut (ulk.)	-258 664	-93 286	0	-93 286	-60 771	32 515	-34,9
Muut toimintakulut (sis.)	-16 604	-11 068	0	-11 068	-12 495	-1 427	12,9
Toimintakulut	-3 375 417	-5 290 774	0	-5 290 774	-5 957 286	-666 513	12,6
Toimintakate	-2 558 637	-4 591 712	0	-4 591 712	-4 968 121	-376 410	8,2
Poistot ja arvonalentumiset	-141 259	-275 167	0	-275 167	-292 273	-17 106	6,2
Vyörytystulot	2 022 242	0	0	0	4 900 023	4 900 023	0,0
Vyörytysmenot	-13 603	0	0	0	0	0	0,0

Sosiaali- ja perhepalvelut

Sitovuustaso: sosiaali- ja terveyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: sosiaali- ja perhepalveluiden johtaja Minna Pitkänen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Henkilöstön saatavuus muodostui suurimmaksi riskiksi palvelutuotannossa. Kaikissa henkilöstöryhmissä sijaisten saanti muodostui lähes mahdottomaksi lyhyissä sijaisuuksissa mm. lähihoitajat ja terveydenhoitajat, joihin sijaisia otetaan ja vakinaisen henkilöstön rekrytointi sosiaalityöntekijän ja sosiaaliohjaajan virkoihin ja psykologien tehtäviin oli erityisen hankalaa. Psykologien osalla päädyttiin käyttämään ostopalveluja, mutta virkatehtävissä ei ostopalvelujen käyttö mahdollistunut. Henkilöstövajeet heikensivät palvelutuotantoa ja vastaanottoajan saaminen ja palveluiden järjestäminen viivästyivät. Asiakkailta saatiin huolestunutta palautetta tilanteesta ja valvovalle viranomaiselle annettiin selvitys lasten psykologisten tutkimusten tilanteesta.

Psykologipalveluissa ostettiin tutkimuksia sekä opiskeluhuollon palveluiden järjestämiseksi psykologin sekä sairaanhoitajan palveluja.

Kuntaan saapui ukrainalaisia pakolaisia kevästä alkaen ja neuvolapalveluiden vastuulle tuli lasten terveystarkastuksien järjestäminen.

Lapset puheeksi keskustelujen tarjoamisen käynnistäminen 4-vuotiaiden neuvolassa oli kirjattu toiminnalliseksi tavoitteeksi ja terveydenhoitajien kouluttautuminen toimintamalliin mahdollistui, mutta säännönmukainen keskustelujen tarjoaminen ei käynnistynyt työtilanteesta johtuen. Terveydenhoitajien sijaisuuksia oli ajoittain täyttämättä ja lasten ikäkausitarkastuksien toteuttaminen priorisoitiin toiminnassa.

Hyvinvointialueen valmistelu on vaatinut esihenkilöiden ja henkilöstön työaikaa valmistelutyöryhmissä ja toiminnan tietojen keräämisessä. Valmistelutyö oli työtä omien työtehtävien ohella ja henkilöstövajeiden lisäksi vaikutti henkilöstöä kuormittavasti.

Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmä vaati taustojen muutoksia sekä lomakkeiden yhtenäistämistä ja työskentely sitoi myös esihenkilöiden työaikaa asiakastietojärjestelmien sovellusasiiantuntijoiden lisäksi.

Tavoitteet ja toimenpiteet 2022

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2022</i>	<i>Toimenpiteet 2022</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Kasvu: Lapsi- ja perhelähtöiset, yhtenäiset ja toimivat palvelukokonaisuudet lapsiperheille	Luodaan toimivat yhteistyörakenteet perheille palveluja tuottavien yksiköiden välille, mallinnusta haetaan kokeilujen kautta.	Monitoimijainen asiakassuunnitelma mahdollistuu perheille, jotka ovat useiden palveluiden käyttäjiä.	Yhdessä-aika toimii, perhesosiaalityön ja vammaispalvelun yhteistä mallinnusta on tehty.
Hyvinvointi: Monipuolistetaan sosiaalisen toimintakyvyn ja terveyden edistämisen toimintoja	Strategia-menetelmä, vanhempainohjausryhmä adhd:n tukimuotona kaksi kertaa vuodessa Zones of Regulation-ohjelmaryhmä (tunnetilojen ja vireystason itsesäätelyn opettelu ohjelma) lasten toimintaterapiassa kaksi kertaa vuodessa Vahvuutta vanhemmuuteen ryhmä kerran vuodessa	Ennaltaehkäisevät vertaistuelliset ryhmät tarjotaan vakiintuneesti osana palvelutuotantoa.	Kaksi ryhmää toteutui. Kevään ryhmä on toteutunut. Vahvuutta vanhemmuuteen

	<p>Aikuissosiaalityössä Kykyviisarin (työ- ja toimintakyvyn itsearviointimenetelmä) käyttöönotto</p> <p>Lapset puheeksi-keskustelu tarjotaan äitiys- ja lastenneuvolassa</p>	<p>Kykyviisari tehdään työikäisten palveluissa kaikille asiakkaille palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä</p> <p>Lapset puheeksi-keskustelu tarjotaan ensisynnyttäjiille ja 4-vuotisneuvolassa</p>	<p>ryhmää ei tarjottu neuvolasta, Perheentalo toteutti ryhmän.</p> <p>Kykyviisari on otettu käyttöön ja sitä käytetään aikuissosiaalityön asiakkuuksissa, joissa työväline on arvioitu tarkoituksenmukaiseksi asiakkaan tilanteen kartoittamisessa</p> <p>Keskustelujen tarjoaminen ei käynnistynyt.</p>
Talous: Taloudellinen palvelurakenne	Kuvataan monialainen palvelupolku	Mallinnetut asiakaspolut, joista tunnistetaan sujuvuutta edistävät ja ehkäisevät toiminnot, joihin vaikuttamalla palvelua tehostetaan	Hyvinvointialueen valmistelussa on kuvattu palvelupolkuja palveluittain. Yhteistyön muotoja ja asiakastyön sujuvuutta on käsitelty yksiköiden omissa tiimeissä.

Informatiiviset tunnusluvut (tulosalueen yhteiset infoluvut)

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Laajojen terveystarkastusten määrä äitiysneuvolassa	*	165	130
Laajojen terveystarkastusten määrä lastenneuvolassa	*	500	545
Laajojen terveystarkastusten määrä kouluterveydenhuollossa	*	900	795
Aluepsykologin asiakkaat	549	530	407
Sairaanhoidajan asiakkaat, nuorten mielenterveyspalvelut	109	120	126
Lastenpsykiatrin asiakkaat	181	165	201
Puheterapian asiakkaat	275	330	253
Toimintaterapian asiakkaat	197	175	234
Lastensuojelun avohuollon asiakkaat	114	120	139
Huostassa olevien määrä (31.12.)	32	32	39
Lapsiperheiden kotipalvelun asiakkaat	39	45	65
Perhesosiaalityön asiakkaat	219	230	257
Päivänkierron käyttövuorokaudet (asumisyksikkö)	4256	4 380	4618
Toimintakeskuksen käyttöpäivät (Harjamäen työ- ja päivätoimintakeskus)	3653	Päivätoiminta	3270
	1676	2400 Avotyö	1737
		1720	

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Henkilökohtaisen avun asiakkaat	162	160	166
Kuljetuspalvelun asiakkaat	390	390	374

*potilastietojärjestelmästä tietoa ei ole voitu muodostaa

Talousarvion toteutuminen

Sosiaali- ja perhepalveluiden tilikauden tulos oli 97,3 %.

Tulot

Toimintatuottojen toteuma oli 121,9 %, suunniteltu tulokertymä ylittyi 193 535 €.

Kotikuntakorvauksien sekä myyntituotot kunnilta olivat kertymältään suunniteltua parempia 171 695 € e, yhteistoimintakorvauksia palautettiin Pohjois-Savon lastensuojelun kehittämissyksikössä 63 720 €, koska toimintakulut jäivät alle suunnitellun. Maksutuotoissa kertymä oli 97 546 € suunniteltua parempi ja lisäksi toimintatuotoissa on lastensuojelun menoihin saatua maahanmuuton kuntakorvausta 115 118 €, joka nostaa tulokertymää. Vuokratuotot alittuivat 34 946 € ja vakuutuskorvaukset jäivät alle suunnitellun 23 735 €.

Menot

Toimintakulujen toteuma oli 94,4 %, suunnitellut menot alittuivat 1 025 322 €.

Henkilöstökulujen kertymä oli 5 307 544 €, alitusta syntyi 333 891 €. Suurin alitus henkilöstökuluissa oli hyvinvointineuvolassa 321 855 €, johtuen erityishenkilöstön rekrytointivajeista sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon suunnitellun palkkabudjetin alituksesta. Muiden yksiköiden osalla toteumat olivat suunnittelun mukaiset.

Avustuksia myönnettiin 2 234 942 €, toteuma 93,2 %.

Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki alittui 24 989 €, toteuma 81 % (105 011 €), toimeentulotukimenot kasvoivat edellisvuodesta.

Vammaispalveluissa asiakkaille annettavat avustukset toteuma oli 94,8 % (1 914 362 €), kustannukset laskivat lievästi edellisvuodesta (1 999 211 €), lisäksi palvelusetelillä henkilökohtaista apua ostettiin 133 746 €, joka on ostopalveluja.

Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa avustukset alittuivat 30 258 € (197 196 €), alitus syntyi lastensuojelun avustuskissa, lasten omaishoidontuki toteutui lähes suunnitellusti.

Palveluja ostettiin 8 921 113 € toteuma 94,6 %, joista asiakaspalveluja ostettiin 7 325 883 € ja kasvua edellisvuoteen oli 504 717 € ja ulkoiset muiden palvelujen ostot olivat 1 076 183 € ja sisäiset ostot olivat 519 048 €.

Ylitystä syntyi hyvinvointineuvolassa 115 905 € ja alitusta lapsiperheiden sosiaalipalveluissa 275 462 €, kehittämissyksikössä 69 580 € ja sosiaali- ja vammaispalveluissa 275 274 €.

Hyvinvointineuvolan asiakaspalveluiden ostojen ylitys muodostui psykologipalvelujen ostoista, jossa ylitys 187 178 € suunniteltuun, säästöt muodostuivat ostojen alituksista terveydenedistämisen seulonnoissa 54 164 €.

Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa alitusta muodostui lastensuojelun laitoshoidon ostoissa 256 365 € (1 378 275 €), avohuollon tukitoimissa, perhetyön ja ammatillisen tukihenkilöpalvelun ostoissa 35 097 € (164 903 €) ja ylitystä muodostui ammatillisten perhekotien ostoissa 65 919 € (316 919 €). Lastensuojelun perhehoidon kustannukset alittuivat suunnitellusta 114 931 € (700 084 €).

Kehitysvammaisten laitoshoidon ostot Vaalijalasta alittuivat 73 690 € (167 010 €) suunnitellusta. Kehitysvammaisten asumispalveluiden ostot yksityisiltä palveluntuottajilta ja Vaalijalasta alittuivat 470 524 € (2 650 774 €), kasvua edellisvuoteen 162 616 €. Ostot Vaalijalasta ylittyivät kehitysvammaisten

kuntoutusjaksoissa 339 911 € (692 911 €), kasvua edellisvuoteen 67 306 € ja poliklinikka palveluissa 7 133 € (67 133 €), laskua edellisvuoteen 4 782 euroa.

Ulkoisissa muiden palvelujen ostoissa muodostui ylitystä 22 157 €. Merkittävimmät ylitykset syntyivät terveyspalveluissa 36 104 € ja vammaispalvelulain mukaisissa kuljetuspalveluissa 75 806 € (375 806 €), kuljetuspalveluiden käyttö vilkastui edellisvuodesta ja kustannukset nousivat, vaikka asiakasmäärä oli laskeva. Säästöä syntyi henkilöstön koulutuspalveluissa 47 897 € ja asiantuntijapalveluissa 27 822 € sekä vakuutuksissa 20 319 €.

Sisäiset palvelumenot alittuivat 42 821 € (519 048 €) suunnitellusta.

Muut toimintakulut alittuivat 12 238 € (702 315 €).

Tulot

Myyntituotot (ulkoiset ja sisäiset)	+ 23 756 €
Kotikuntakorvaukset.....	+ 94 557 €
Muut yhteistoimintakorvaukset	- 63 720 €
Myyntituotot kunnilta.....	+ 77 139 €
Maksutuotot.....	+ 97 546 €
Tuet ja avustukset.....	+ 129 611 €
Vuokratuotot.....	- 34 946 €
Muut tuotot	- 22 431 €

Menot

Henkilöstökulut.....	- 338 477 €
Palvelujen ostot (ulkoiset ja sisäiset)	- 504 410 €
Asiakaspalveluiden ostot	- 483 746 €
Muiden palvelujen ostot ulkoiset	+ 22 157 €
Muiden palvelujen ostot sisäiset.....	- 42 821 €
Aineet, tavarat tarvikkeet.....	- 6 185 €
Avustukset.....	- 164 012 €
Muut toimintakulut	- 12 238 €

Sosiaali- ja perhepalvelut

	TP 2021	TA 2022	Muutos	MB 2022	Toteuma 2022	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	520 739	456 740	0	456 740	494 971	38 231	8,4
Myyntituotot (sis.)	18 322	30 000	0	30 000	15 840	-14 160	-47,2
Maksutuotot	264 296	226 882	0	226 882	324 522	97 640	43,0
Tuet ja avustukset	112 301	0	0	0	129 611	129 611	0,0
Vuokratuotot (ulk.)	61 674	92 075	0	92 075	57 129	-34 946	-38,0
Muut toimintatuotot	145 831	80 000	0	80 000	57 569	-22 431	-28,0
Toimintatuotot	1 123 162	885 697	0	885 697	1 079 641	193 944	21,9
Henkilöstökulut	-5 617 298	-5 641 435	0	-5 641 435	-5 307 544	333 890	-5,9
Palvelujen ostot	-7 742 330	-8 863 654	0	-8 863 654	-8 402 066	461 588	-5,2
Palvelujen ostot (sis.)	-477 209	-561 869	0	-561 869	-519 048	42 821	-7,6
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-99 691	-124 925	0	-124 925	-118 741	6 184	-5,0
Avustukset	-2 275 198	-2 398 954	0	-2 398 954	-2 234 942	164 012	-6,8
Muut toimintakulut (ulk.)	-608 291	-624 110	0	-624 110	-611 706	12 404	-2,0
Muut toimintakulut (sis.)	-97 473	-90 443	0	-90 443	-90 609	-166	0,2
Toimintakulut	-16 917 490	-18 305 390	0	-18 305 390	-17 284 655	1 020 734	-5,6
Toimintakate	-15 794 327	-17 419 693	0	-17 419 693	-16 205 015	1 214 678	-7,0
Poistot ja arvonalentumiset	-22 262	-249	0	-249	-1 015	-766	307,6
Vyörytysmenot	-527 490	0	0	0	-742 695	-742 695	0,0

Hoiva- ja vanhustalpalvelut

Sitovuus: sosiaali- ja terveystalautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: hoito- ja vanhustyön johtaja Marja Kavilo

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Hoiva- ja vanhustalpalveluiden suurimmaksi riskiksi on muodostunut työvoiman saatavuus. Koulutetun henkilökunnan saatavuus määräaikaisiin tehtäviin on ollut erittäin heikkoa ja myös vakinaisia tehtäviä on ollut haasteellista täyttää erityisesti kotihoidossa. Henkilöstövaje on kuormittanut vakituista henkilökuntaa, joka näkyy sairauslomien lisääntymisenä. Tilanne voi johtaa toiminnan supistamiseen asumistalpalveluissa, mikäli lain edellyttämään henkilöstömitoitusta ei kyetä täyttämään.

Henkilökunnan osalta covid-19 tartuntojen osuus merkittävästi vähentyi loppuvuotta kohden. Pandemiatilanne on kuitenkin vaikuttanut yksiköiden toimintaan mm. asumistalpalveluissa ja kotihoidossa on edelleen käytetty ohjeiden mukaisesti kasvomaskeja hoitotilanteissa. Taloudellisia vaikutuksia COVID 19-tilanteella on edelleen ollut mm. maskien, koronatestien ja siivouskulujen kasvun myötä.

Sosiaali- ja terveystalpalveluissa aloitti oma oppisopimusryhmä syksyllä 2021. Tästä ryhmästä valmistui vuoden 2022 lopussa lähihoitajia, jotka työllistyivät hoiva- ja vanhustalpalveluihin. Tämän ryhmän lisäksi on hoiva- ja vanhustalpalveluissa ollut myös muita oppisopimusopiskelijoita suorittamassa pitkiä harjoittelujaksoja.

Asumistalpalvelut

Ympäri vuorokautisen hoivan yksiköihin on vahvistettu henkilöstömitoitusta portaittain lain edellyttämälle tasolle. Koulutetun henkilöstön saatavuuden haasteet ovat näyttäytyneet rekrytointihaasteina, jonka vuoksi henkilöstön riittävyttä on turvattu vuokratyövoiman käytöllä.

Syksyn aikana henkilöstöä koulutettiin mm uusien ohjelmien käyttöön valmistauduttaessa uuden Pohjois-Savon hyvinvointi käynnistymiseen. Loppuvuoden aikana Covid19-tilanteen hieman hellittäessä mahdollistui taas ulkopuolisten vierailijoiden ja esiintyjien käynnit yksiköissä ilahduttamassa asukkaita. Asumistalpalveluiden henkilöstö järjesti vuoden aikana monipuolisesti toimintaa ja erilaisia tapahtumia hoitokotien asukkaille, joilla hoitokotien arkea piristettiin.

Vetovoimainen Vanhustyö -hankkeen myötä yksiköissä aktivoituttiin sosiaalisen median käyttöön jakamalla arjen hetkistä ja tapahtumista mukavia tilannekuvia.

Kotihoido

Kotihoidon palveluja monipuolistettiin aloittamalla keväällä virtuaalikotihoidon eli etähoivan palvelu. Palvelun piirissä oli vuoden lopussa 20 asiakasta. Tämä palvelu on koettu hyvänä ja toimivana ratkaisuna, joten sitä tullaan laajentamaan. Virtuaalikotihoidossa otettiin käyttöön myös omaisyhteys.

Kotihoidon henkilöstö osallistui useaan kehityshankkeeseen vuoden aikana. Hankkeissa kehitettiin mm. toimintamallia kotihoidon asiakkaiden suun- ja ravitsemuksen hoidon parantamiseksi ja ikääntyneiden osallisuuden lisäämistä (OSPA-hanke). Vetovoimainen Vanhustyö-hankkeessa henkilöstö työsti videomateriaalia, joissa tuotiin esille positiivisesta näkökulmasta hoitotyötä ikäihmisten parissa sekä työskentelyä kotihoidossa.

Henkilöstön rekrytointihaasteet ovat edelleen pahentuneet niin määräaikaisiin kuin vakituksiinkin työsuhteisiin. Henkilöstövajausta korvattiin ostamalla palvelua yksityisiltä palveluntuottajilta sekä vuokratyövoimaa käyttämällä. Työvoimapula on näyttäytynyt kuormituksena työyhteisössä ja henkilöstön jaksamisessa.

Tavoitteet ja toimenpiteet 2022

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2022</i>	<i>Toimenpiteet 2022</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Kasvu: Palveluvalikon monipuolistaminen sähköisillä palveluilla	Etäkotihoito osaksi palvelurakennetta (pilotointi)	Pilotointiin osallistuneista asiakkaista 90 % tyytyväisiä palveluun.	Etäkotihoiton piirissä on 20 asiakasta. Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä palveluun.
Hyvinvointi: sosiaalisen toimintakyvyn ja terveyden edistäminen	Asumispalveluiden asukkaiden osallisuuden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> • 1 kertaa /viikko • 2 kertaa/vuosi 	<p>Kaaripolun palvelukoti ja Vanhan pappilan palvelukoti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1x/vko: Toiminnalliset tuokiot asukkaiden kanssa (mm. musiikki, laulaminen, piirtäminen, maalaaminen, leipominen, lukeminen, ulkoilu) • 2x/vuosi: erilaisia tapahtumia vuodenajan mukaan (mm. kesäjuhlat, Alpakoiden vierailut, artistivierailut, musiikkituokiot, hartaudet, vanhusten viikon ohjelmat, joululaulut) <p>Viriketoiminnan ohjaajan työpanos oli käytettävissä vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Työntekijän työpanos jakautui kaikkien yksiköiden kesken.</p>
Talous: Taloudellinen palvelurakenne ja toimintatavat	Säännöllisen kotihoiton asiakkaan luona käyvien eri hoitajien määrä vähenee.	Viisi tutuinta hoitajaa tekee 60 % käynneistä.	Viisi tutuinta hoitajaa on tehnyt 46 % käynneistä.

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2021	TA 2022	TP 2022
SAS	87	100	98
• SAS päätösten määrä (tehostetun palveluasumisen päätös)			
• Keskimääräinen jonotusaika palveluasumiseen (vuorokautta)	37	90	30
Kotihoito			
• Säännöllinen kotihoito (tunteina)	51 621	53 000	56 017
• Säännöllinen kotihoito (käyntimäärä)	138 327	138 000	15 1661
• Kotihoidon asiakkaat /kk	263	280	254
Kotihoidon tukipalvelut			
• Turvapalvelut (käyntimäärä)	1745	1000	-
• Ateriapalvelu asiakkaat / kk	152	150	151
Asumispalvelut			
• Mummon Kammarin lyhytaik. + pitkäaik. hoitop.	7 815	10 000	8 447
• Kaaripolun lyhytaikaishoitopäivät	1 132	1 800	1 011
• Kaaripolun pitkäaikaishoitopäivät	9 010	8 760	9 276
• Vanhan Pappilan pitkäaik. hoitopäivät	20 231	21 900	21 638
Ostopalvelut			
• Kotihoidon ostot (tunteina)	7 233	6 000	17 975
• Perhehoitopäivät	1 515	1 600	1 464
• Erityisryhmien pitkäaikaishoitopäivät	8 999	8 800	8 467
• Ikäihmisten pitkäaikaishoitopäivät	29 097	29 250	28 769

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuottoja kertyi yli 730 000 euroa talousarvioita enemmän.

Tuloja kertyi erityisesti asiakasmaksutuottojen osalta 365 000 euroa arvioitua enemmän, avustusten osuudesta 189 000 euroa ja kotikuntakorvauksina 200 000 euroa.

Toimintakulut ylittyivät noin miljoona euroa talousarvioon verrattuna.

Henkilöstökuluissa säästöä syntyi yli 730 000 euroa, koska rekrytointien osalta tilanne on vaikeutunut vuosi vuodelta koulutetun henkilöstön saatavuudessa. Tehtäviä on täyttämättä niin kotihoidossa kuin asumispalveluissakin.

Palveluiden ostoissa ylitystä muodostui lähes 1,5 miljoonaa euroa. Merkittävin osuus, noin 1,1 miljoonaa, muodostui työvoiman vuokrauksesta, jolla on osittain onnistuttu paikkamaan henkilöstövajetta kotihoidossa ja asumispalveluissa. Vuokratyövoiman kuluja kasvatti myös rekrytointihaasteet vahvistettaessa asumispalveluiden henkilöstömitoitusta lain edellyttämälle tasolle.

Muut ostot tilikauden aikana ylittyi noin 197 000 euroa, josta 176 000 euroa johtui hoitotarvikkeiden osuudesta ja 13 700 euroa lääkekulujen ylityksestä.

Avustuksissa säästöä syntyi 17 000 euroa.

Tulot

• Myyntituotot.....	+ 121 496 €
○ Kotikuntakorvaukset.....	+ 202 815 €
○ Ateriakorvaukset.....	- 83 825 €
• Maksutuotot.....	+ 365 806 €
○ Muut kodinhoitoapumaksut.....	+ 144 594 €
○ Vanhainkotimaksut.....	+ 19 963 €
○ Muut sosiaalitoimenmaksut.....	+ 193 055 €
• Tuet ja avustukset.....	+ 189 436 €
○ tuet ja avustukset valtiolta koronan hoitoon liittyen	

Menot

• Henkilöstökulut.....	- 732 479 €
• Palvelujen ostot.....	+1 497 672 €
○ Asiakaspalveluiden ostot.....	+ 346 462
○ Muiden palveluiden ostot.....	+ 1 151 209 €
▪ Työvoiman vuokraus.....	+ 1 105 032 €
• Ostot tilikauden aikana.....	+ 196 945 €
○ Hoitotarvikkeet.....	+ 175 851 €
○ Lääkkeet.....	+ 13 700 €
• Avustukset (Omaishoidontuki).....	- 17 358 €

Hoiva- ja vanhuspalvelut

	TP 2021	TA 2022	Muutos	MB 2022	Toteuma 2022	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	285 398	354 595	0	354 595	476 091	121 496	34,3
Myyntituotot (sis.)	37 097	0	0	0	62 739	62 739	0,0
Maksutuotot	2 271 590	2 487 800	0	2 487 800	2 853 606	365 806	14,7
Tuet ja avustukset	331 448	0	0	0	189 436	189 436	0,0
Vuokratuotot (ulk.)	594 644	591 000	0	591 000	589 210	-1 790	-0,3
Muut toimintatuotot	60	0	0	0	142	142	0,0
Toimintatuotot	3 520 236	3 433 395	0	3 433 395	4 171 224	737 829	21,5
Henkilöstökulut	-9 260 709	-9 861 565	0	-9 861 565	-9 200 614	660 951	-6,7
Palvelujen ostot	-6 531 573	-6 574 340	0	-6 574 340	-8 072 012	-1 497 672	22,8
Palvelujen ostot (sis.)	-1 132 204	-1 446 793	0	-1 446 793	-1 504 950	-58 157	4,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 166 819	-1 041 344	0	-1 041 344	-1 238 289	-196 945	18,9
Avustukset	-485 929	-540 000	0	-540 000	-557 358	-17 358	3,2
Muut toimintakulut (ulk.)	-1 345 857	-1 368 599	0	-1 368 599	-1 369 708	-1 109	0,1
Muut toimintakulut (sis.)	-181 579	-180 730	0	-180 730	-202 746	-22 016	12,2
Toimintakulut	-20 104 670	-21 013 371	0	-21 013 371	-22 145 677	-1 132 306	5,4
Toimintakate	-16 584 434	-17 579 976	0	-17 579 976	-17 974 453	-394 477	2,2
Poistot ja arvonalentumiset	-170 146	-766	0	-766	-11 500	-10 734	1 401,3
Vyörytysmenot	-871 525	0	0	0	-3 031 313	-3 031 313	0,0

Terveyspalvelut

Sitovuus: sosiaali- ja terveyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: johtava lääkäri Katri Hollmén

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuosi 2022 on ollut edelleen hankala terveyspalveluiden toteuttamiselle. Koronapandemian vaikutukset ovat olleet vaihtelevia kuukaudesta toiseen ja toimintaa on jouduttu jatkuvasti sopeuttamaan kulloiseenkin tilanteeseen. Tartunnanjäljitys, rokotukset ja infektiopotilaiden hoito muista eristettynä suojavaatteisiin pukeutuneena ovat sitoneet resurssia ja vieneet aikaa eri yksiköissä. Henkilökunta on sairastunut muun kansan lailla runsain määrin koronaan, ja henkilökunnan poissaolot ovatkin olleet runsaita tästä johtuen. Aikoja on peruttu ja siirretty ennen näkemättömän paljon. Lääkäritilanne on ollut enimmäkseen hyvä mutta useampi pitkä äkillinen poissaolo ja parin sovituksen sijaisen peruuntuminen aiheuttivat kesäksi hyvin heikon tilanteen. Muun valtakunnan lailla hoitajatilanteen heikkeneminen näkyy voimakkaasti Siilinjärvelläkin. Vakituisiin paikkoihin on saatu hyvin hakijoita ja työntekijöitä mutta sijaisten saaminen on hankalaa ja aiheuttaa työkuorman kasaantumista töissä olijoille. Esimiesten aikaa on mennyt huomattavan paljon äkillisten poissaolojen paikkaamisen järjestämiseen. Vastaanottoaikoja ei ole ollut riittävästi. Työvoimapula on väistämättä vaikuttanut palvelutasoon.

Koronanäytteiden oton hoitaa edelleen ISLAB. Testausmäärät ovat vaihdelleet koronatilanteen mukaisesti.

Koko alkuvuoden ajan työpanosta on käytetty paljon erilaisiin hyvinvointialueen valmisteluun liittyviin palavereihin ja suunnitteluun. Huomattavasti ja enenevästi aikaa on vienyttä myös lähestyvä uuden terveyskeskuksen valmistelu ja muutto. Tähän liittyen olemassa olevia varastoja on pyritty käyttämään loppuun ja uutta tavaraa tilaamaan mahdollisimman vähän. Hankinnat on pyritty siirtämään muuton jälkeiseen aikaan. Laitteiden pitkä käyttöaika on valitettavasti vaatinut pakollisia korjauksia mm. röntgenlaitteeseen vielä kevään aikana.

Tavoitteet ja toimenpiteet 2022

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2022</i>	<i>Toimenpiteet 2022</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
<i>Ryhmämuotoiseen fysioterapiaan osallistuvien henkilöiden kuntoutuksen tavoitteellisuuden vahvistaminen.</i>	Asiakkaan, fysioterapeutin ja muiden tarvittavien osallisten kanssa mietitään yhdessä tavoite ja tavoitteen saavuttamisen keinot sekä kirjataan tavoite fysioterapialehdelle.	80 % pitkäaikaiskuntoutujista.	Tavoitteellisuuden vahvistamisesta muotoutunut pysyvä käytäntö, joka toteutuu lähes 100 %:sti. Ryhmätoimintaan osallistumisen tavoitteet kirjataan asiakkaan fysioterapiasuunnitelmaan.
<i>Henkilöstön osallistuminen täydennyskoulutuksiin ja tuoreen tiedon ja hoitokäytäntöjen tuominen työyhteisöön</i>	Luodaan seuranta- ja koulutuspalautemalli.	Suurin osa osallistuu täydennyskoulutukseen STM:n suosituksen mukaan ja antaa koulutuspalautteen työyhteisölle.	Edelleen koulutusten määrä on selvästi pandemian alkua vähäisempi.

Informatiiviset tunnusluvut

Lääkäreiden ja hoitajien vastaanotto toiminta	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Lääkäreiden vastaanottokäynnit	23 628	30000	15 445
Lääkäreiden akuuttivastaanottokäynnit	6 899	5500	7 741
Hoitajien vastaanottokäynnit	58 893	38000	38 559
Hoitajien akuuttivastaanottokäynnit	338	1500	241
Radiologiset tutkimukset röntgen / UÄ	5 131 / 1 334	5000 / 1500	4 686 / 1149
Terveyskeskuksen sairaala			
Hoitopäivät	8 472	9800	10 282
Hoitojaksot	1 281	1400	1 254
Keskimääräinen hoitoaika	6,6	7	141
Täyttöaste (huom. paikkamäärä)	77	90	961
Suun terveydenhuolto			
Käynnit	28 558	24000	26 271
Kuntoutus			
Apuvälinelainaukset	2 018	2200	1 990
Lääkinnäll. kuntoutuksen päätökset	61	65	79
Apuvälinepäätökset	283	340	310
Yksilökäynnit	2 428	4000	2 753
Ryhmäkäynnit	594	2000	523
Ryhmät	419	550	
Mielenterveys- ja päihdepalvelut			
Käynnit vastaanotolla	4 649	7000	5 111
Kotikuntoutuksen käynnit	lakkautettu	-	-

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuottoja kertyi kokonaisuudessa 1 343 880 euroa talousarviota enemmän johtuen myyntituottojen kasvusta sekä korona korvauksista.

Toimintakulut olivat 633 510 euroa talousarviota enemmän johtuen palvelujen ostoista ja muista toimintakuluista. Palvelujen ostoissa ylitys aiheutui päihdelääkärin ja geriatrin palveluiden ostoista sekä koronatestausostoista. Muissa toimintakuluissa ylitys johtui koronan vuoksi ostetuista tarvikkeista sekä Uuden terveyskeskuksen muuton yhteydessä aiheutuneista uusimiskustannuksista hoitotarvikkeissa. Lisäksi toimitiloista maksettiin sisäisiä ja ulkoisia vuokria päällekkäin elo-syyskuun ajan, kun uuden terveyskeskuksen muutosta johtuen vanhat toimitilat olivat syyskuun loppuun asti ja uuden terveyskeskuksen kustannukset lähtivät juoksemaan elokuussa 2022.

Terveyspalvelut

	TP 2021	TA 2022	Muutos	MB 2022	Toteuma 2022	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	929 551	905 145	0	905 145	997 690	92 545	10,2
Maksutuotot	1 557 340	1 703 100	0	1 703 100	1 442 048	-261 052	-15,3
Tuet ja avustukset	2 336 806	0	0	0	1 512 387	1 512 387	0,0
Toimintatuotot	4 823 698	2 608 245	0	2 608 245	3 952 125	1 343 880	51,5
Henkilöstökulut	-7 699 911	-8 100 455	0	-8 100 455	-7 570 618	529 838	-6,5
Palvelujen ostot	-4 199 833	-3 140 578	0	-3 140 578	-3 856 622	-716 044	22,8
Palvelujen ostot (sis.)	-577 430	-604 226	0	-604 226	-661 127	-56 901	9,4
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 247 598	-1 049 086	0	-1 049 086	-1 383 980	-334 894	31,9
Muut toimintakulut (ulk.)	-501 538	-910 147	0	-910 147	-932 302	-22 155	2,4
Muut toimintakulut (sis.)	-782 693	-565 068	0	-565 068	-598 422	-33 354	5,9
Toimintakulut	-15 009 002	-14 369 560	0	-14 369 560	-15 003 070	-633 510	4,4
Toimintakate	-10 185 305	-11 761 315	0	-11 761 315	-11 050 945	710 371	-6,0
Poistot ja arvonalentumiset	-113 976	-16 667	0	-16 667	-38 236	-21 569	129,4
Vyörytysmenot	-609 624	0	0	0	-1 126 015	-1 126 015	0,0

Erikoissairaanhoito

Sitovuus: sosiaali- ja terveyslautakunta, brutto

Vastuuhenkilö: johtava lääkäri Katri Hollmén

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

KYS:n toiminta on jatkunut koronasta huolimatta normaalina. Sen sijaan hoitajapula vaikuttaa ja kesän 2022 aikana paikoista onkin ollut pulaa ja toimintoja on jouduttu supistamaan. Toistaiseksi sekä KYS:n että muun erikoissairaanhoidon käyttö näyttäisi toteutuvan ennakoitusti.

Talousarvion toteutuminen

Erikoissairaanhoidon kustannukset toteutuivat 242 710 € vähemmän kuin talousarviossa oli varauduttu. Sairaanhoitopiirin alijäämän kattaminen on kirjattu avustuksiin.

Erikoissairaanhoito

	TP 2021	TA 2022	Muutos	MB 2022	Toteuma 2022	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	300	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	188 000	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	188 300	0	0	0	0	0	0,0
Henkilöstökulut	-176 601	-153 525	0	-153 525	-171 314	-17 790	11,6
Palvelujen ostot	-30 395 452	-31 701 475	0	-31 701 475	-30 790 671	910 804	-2,9
Avustukset	-4 894	0	0	0	-650 304	-650 304	0,0
Toimintakulut	-30 576 946	-31 855 000	0	-31 855 000	-31 612 289	242 710	-0,8
Toimintakate	-30 388 646	-31 855 000	0	-31 855 000	-31 612 289	242 710	-0,8

SOSIAALI-JATERVEYSLAUTAKUNTA

Hanketavoitteet 2022

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022	Toimenpiteet 2022	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Una-hanke (PSSHP) 81244	Asiakas- ja potilastietojärjestelmien uudistamisyhteistyö; Una -ydin osion käyttöönotto.	Alueellinen Una ydin osion valmistelu ja käyttöönotto PSSHP:n johdolla	Tilannekuva –osio otettu käyttöön. Valmistelua jatketaan hyvinvointialueella.
Perusterveydenhuollon tietojärjestelmä (Sote DW) 81242	Potilastietojärjestelmän raportointiosuuden kehittäminen	Yhteisten raporttipohjien käyttö ja tietojen vertailu AluePegasos käyttäjien kesken.	Valmistelua jatketaan hyvinvointialueella raporttien yhtenäistämiseksi.
KVARKKI - kuvantaminen (PTH järjestelmä) 81220	Kuva-aineistojen arkistointi, ja arkistosta käyttö	Rtg-kuvat kanta-arkistossa ja niiden käyttö Kannasta.	Röntgenkuvien siirto Kanta-arkistoon otettu käyttöön ja ovat sieltä käytettävissä.

Talousarvion toteutuminen

	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	Muutos	Muutettu TA 2022	Toteutuma 2022	Poikkeama
SOSIAALI- ja TERVEYSLAUTAKUNTA						
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET						
Tietokoneohjelmistot						
Kulut	-227 957	-83 600	0	-83 600	-83 452	148
Netto	-227 957	-83 600	0	-83 600	-83 452	148
Aineettomat hyödykkeet YHTEENSÄ						
Kulut	-227 957	-83 600	0	-83 600	-83 452	148
Netto	-227 957	-83 600	0	-83 600	-83 452	148
KONEET JA KALUSTO						
Koneet ja kalusto YHTEENSÄ						
Kulut	-38 463	0	0	0	-183 261	-183 261
Netto	-38 463	0	0	0	-183 261	-183 261
SOSIAALI- ja TERVEYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
Kulut	-266 420	-83 600	0	-83 600	-266 714	-183 114
Netto	-266 420	-83 600	0	-83 600	-266 714	-183 114